

Uitpers #138: Webzine voor Internationale Politiek

Uitpers Nieuwsbrief [noreply@uitpers.be]

Verzonden: zondag 1 januari 2012 19:48

Aan: Veerle Solia

Uitpers nummer 138 - Januari 2012**Westerse macht taant**

Wie zei ook weer dat de geschiedenis ten einde was na de val van het communisme? Francis Fukuyama, die dit stelde in 1992, zat er flink naast – en nam overigens al wat afstand van zijn stelling. Het wordt meer en meer duidelijk dat het Westen verzwakt door de opkomst van de "nieuwe landen" en mislukkingen telt: de avonturen in Irak en Afghanistan werden fiasco's. Maar toch probeert het op de ingeslagen weg voort te gaan. Met succes in Libië. Maar de vraag is of het in Syrië, Iran en zelfs met China zal lukken. Dit zijn enkele thema's in het eerste nummer van Uitpers van 2012. Uitpers wenst zijn lezers het beste, en hopelijk ook vrede, voor het nieuwe jaar.

[Steun Uitpers!](#)

Het Durbar Plein in de stad Bhaktapur, dicht bij de Nepalese hoofdstad Kathmandu (foto Paul Vanden Bavière)

Naar een kleiner Westers politiek superioriteitsgevoel?

Sedert Goldman Sachs in 2001 het letterbegrip BRIC lanceerde als verzamelnaam voor vier landen – Brazilië, Rusland, India en China – waar het de komende jaren interessant zou zijn investeringen te plaatsen, is een en ander sterk opgeschoven. De groei is die tien jaar in de betrokken landen inderdaad fors geweest. Bovendien zijn ze ook politiek vlak duidelijk 'stijgers' en houden ze nu al enige tijd geregeld onderling toeverleg en tussentijdse opvolgingsvergaderingen. ([Lees meer...](#))

Nieuwe Koude Oorlog in de maak in de Stille Oceaan**BOE****KEN**

Deze maand hebben we volgende boekbesprekingen:

- [De moord op Rwagasore](#)
- [De brug van dromen, Mozambique-Vlaanderen](#)
- [Turbulent Turkije](#)
- [Een feesteditie: het Nationaal Biografisch Woordenboek deel 20](#)

DIS**CUSSIE**

Deze maand hebben we volgende lezersbijdragen ontvangen:

- [De nieuwe sociale kwestie](#)
- [8 en 9 december 2011: de EU scheert weer een lage top](#)
- [De tuinman en de dood](#)

SIGN**ALEMET**

Onze rubriek met aankondigingen allerhande.

[Lees Meer](#)**VOO****RHEEN**

Terwijl alle aandacht gaat naar Libië, Egypte, Israël, Syrië, Irak, Iran en Afghanistan, let haast niemand op de nieuwe beleidsintenties van Obama in het Verre Oosten. Het ziet er naar uit dat een nieuwe Koude Oorlog in de maak is waarbij China de nieuwe boeman van dienst gaat worden. ([Lees meer...](#))

Myanmar in Amerikaans vizier: Militair regime wil respectabel voorkomen

De militaire bewindvoerders van Myanmar (Birma) wachten niet op nieuwe massaprotesten, ze toveren hun eigen lente. Na decennia van moorddadige repressie, de laatste golf in 2007, doen ze via de nieuwe gedemilitariseerde president Thein Sein hun best om Myanmar en de buitenwereld ervan te overtuigen dat een nieuwe tijd is aangebroken, die van de "geleide democratie". ([Lees meer...](#))

Escalerende confrontatie tussen het Westen en Iran

Het Internationaal Atoomenergie Agentschap (IAEA) publiceerde in november 2011 een bijzonder scherp rapport omtrent Iran's nucleair programma. De laatste maanden vindt het ene incident na het andere plaats. Een vermeend Iraans moordcomplot tegen de Saoedische ambassadeur in de VS, de bestorming van de Britse ambassade in Teheran, explosies nabij raketinstallaties in Teheran en het uraniumverrijkingcentrum Isfahan, een Amerikaanse drone die neergehaald wordt in het Iraanse luchtruim, enzovoort. Dergelijke incidenten zijn exemplarisch voor de escalerende confrontatie tussen Iran en het Westen. In het slechtste geval zijn ze de voorbode van een gewapend conflict. Het Westen legde opnieuw sancties op aan Iran en Israël dreigt met militaire acties. Geeft het nieuwe IAEA-rapport echt aanleiding voor dergelijke reacties? ([Lees meer...](#))

Lente in Moskou: Systeem Poetin verzwakt, maar heeft nog troeven

Lente in Moskou? De vergelijkingen met de 'Arabische lente' zijn niet van de lucht, er niet bij stilstaand dat er intussen al een 'Arabische winter' is begonnen. De Russische premier is inderdaad ernstig verzwakt uit de parlementsverkiezingen van 4 december en hun nasleep gekomen, maar is nog niet uitgeteld. Zijn voornaamste troef: zijn opposanten zijn een onderling erg verscheiden gezelschap met zeer uiteenlopende oogmerken. ([Lees meer...](#))

Duits "mirakel" heeft veel keerzijden

Duitsland geldt in de Europese Unie als hét model waar de rest jaloers op is. Duitsland haalt hoge groeicijfers, Duitsland voert veel meer uit dan in, Duitsland heeft een lage werkloosheidsgraad. In veel landen wordt onderzocht hoe dat succes te imiteren. "Wat is het geheim van Duitsland" luidt het in veel hoofdsteden. Duitse ondernemersgeest, of is er meer aan de hand? ([Lees meer...](#))

Huidige crisis, een wetmatigheid?

Iedere productiefase, of iedere maatschappij of ander menselijk verschijnsel, doorloopt een zogenaamd transformatieproces. Transitie zijn maatschappelijke transformatieprocessen, die tenminste één generatie beslaan. In dit artikel wil ik aan de hand van zo'n transitie aangeven, waar we met onze huidige maatschappij staan. ([Lees meer...](#))

Holle passages over defensie, ontwikkeling en buitenlands beleid

De vorming van een nieuwe Belgische regering heeft 541 dagen geduurd. Het communautaire en vervolgens de Eurocrisis beheersten het debat tijdens de regeringsvorming. Het was dus uitkijken naar wat er over minder bediscussieerde thema's zoals het buitenland en defensie in het nieuwe regeerakkoord zou verschijnen. Op een aantal concrete aspecten – zoals de modernisering en de afslanking van ons leger – na, vallen vooral de vaagheid en de weinig concreet gemaakte verbintenissen op (zeker in tegenstelling tot de gedetailleerde communautaire hoofdstukken). Er vallen zelfs regelrechte contradicties in het akkoord terug te vinden. ([Lees meer...](#))

Kabila herverkozen, business as usual

Op 20 december heeft Joseph Kabila de eed afgelegd als nieuwe president van Congo. Hij breidt een vervolg van vijf jaar aan de elf die hij in Kinshasa al in het paleis van Mont Ngaliema aan de Congorivier doorgebracht heeft. Een lange periode van kieskoorts ligt achter de rug. Feitelijk begon ze met de herziening van de grondwet in januari verleden jaar, waardoor er maar één ronde meer nodig was i.p.v. twee zoals in 2006. ([Lees meer...](#))

Klimaatconferentie van Durban: COP-killer!

COP 17, oftewel de zeventiende jaarlijkse VN-klimaatconferentie op rij, is eens te meer met een sisser afgelopen. Na COP13 in Bali, COP14 in Poznan, COP15 in Kopenhagen, COP16 in Cancún, heeft nu ook COP17 niet het gewenste resultaat opgeleverd. ([Lees meer...](#))

U kan steeds de vorige elf Uitpers nummers (goed voor 1 jaargang) nog in volledige lay-out bekijken. Oudere nummers kan u - zonder layout - bekijken via ons Archief op Nummer.

[Uitpers Nummer 127](#)
[Uitpers Nummer 128](#)
[Uitpers Nummer 129](#)
[Uitpers Nummer 130](#)
[Uitpers Nummer 131](#)
[Uitpers Nummer 132](#)
[Uitpers Nummer 133](#)
[Uitpers Nummer 134](#)
[Uitpers Nummer 135](#)
[Uitpers Nummer 136](#)
[Uitpers Nummer 137](#)

Een Boliviaanse visie op COP 17 in Durban

Pablo Solón Romero, zoon van een bekende Boliviaanse kunstenaar, is een internationaal bekende analist en sociale activist. Als Boliviaanse ambassadeur bij de Verenigde Naties tussen 2009 en juni 2011 was hij de belangrijkste onderhandelbaar rond de klimaatverandering. Zijn inspanningen in naam van de Boliviaanse staat voor de erkenning van het recht op water door de VN en ook om een verklaring over de Rechten van Moeder Aarde op te nemen hebben hem voor het internationale voetlicht gebracht. ([Lees meer...](#))

VS zitten met Pakistaanse kater

Pakistan is al lang een van de grootste kopzorgen voor VS-president Barack Obama. En sinds 26 november 2011 is dat alleen nog wat erger geworden. De dood van 24 Pakistaanse soldaten bij een Navo-bombardement aan de grens met Afghanistan, heeft een zware domper gezet op een bondgenootschap dat ooit zo hecht was. De Pakistaanse legerleiding gebruikt het incident om president Asif Ali Zardari en de regering Gilani nog meer vleugellam te maken, drijvend op de toegenomen afkeer bij de bevolking tegen de Amerikanen. ([Lees meer...](#))

Onrust in olievelden van Kazachstan

Met de berichten half december over talrijke doden in de stad Zhanaozen, kreeg de buitenwereld er lucht van dat er in enkele oliegebieden van Kazachstan al een half jaar werd gestaakt. Maar de "vader van de natie", de officiële titel van president Nursultan Nazarbaev, beantwoordde de erg redelijk eisen van de arbeiders met harde hand. Hij regeert tenslotte al twintig jaar over dit uitgestrekte (90 maal België) en vooral zere mineraalrijke (olie, gas, uranium) met harde hand, tot genoegen van zijn familie en bevriende zakenlui die daar schatrijk mee werden. Nazarbaev is een goede vriend van westerse leiders, oliemagnaten alom en van Peking. ([Lees meer...](#))

CELAC, een Latijns-Amerikaans en Caraïbisch blok in wording

De Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños (CELAC) omvat 33 landen en landjes gaande tot mini eilandstaatjes, van het subcontinent en oceanische omgeving. Het is een alliantie van ongeveer 540 miljoen mensen, wonend op 20 miljoen vierkante meter. CELAC is een regionale unie die beschikt over de belangrijkste natuurlijke rijkdommen ter wereld en die samen goed zijn voor een bruto binnenlands product van meer dan 4.000 miljard dollar. ([Lees meer...](#))

Wonen aan de rand van de afgrond

Overall in de Westerse wereld worden pleinen bezet nu de crisis en armoede zich ook in dat werelddeel laten voelen. Wat in Noord-Afrika begon inspireerde algauw actievoerders in verschillende staten van Noord-Amerika en Europa. Volledig los van die beweging bezetten actievoerders ook in Guatemala Stad al sinds 22 augustus de straat voor het parlement. Hier werden geen knusse huizen opgeofferd voor tenten, de tenten werden slechts ingewisseld voor armzalige krotten. De bewoners van de krottenwijken gaan niet weg tot de "wet voor huisvesting" wordt goedgekeurd. ([Lees meer...](#))

Yasuni, Ecuador : eerste stap om olie in de grond te houden

Het initiatief in het Ecuadoraanse oerwoud om de olie niet te ontginnen heeft met enige moeite de eerste drempel van 100 miljoen gehaald. Er is wel een controversie ontstaan over mogelijke pogingen van Chevron om via dit initiatief aan een hoge schadevergoeding te ontsnappen. ([Lees meer...](#))

Marokkaanse islamisten van Adl Wal Ihsaan weg uit 20 februari-beweging

Op zondag 18 december, na een zoveelste dag van protesten in Marokko besloten de islamisten van Adl Wal Ihsaan (Rechtvaardigheid en Liefdadigheid) zich terug te trekken uit de pro-democratische 20 februari-beweging. De meeste analisten en activisten hadden deze zet niet zien aankomen. Waarom besloot Adl Wal Ihsaan zich terug te trekken? ([Lees meer...](#))

't Stad versus de districten

Wie over de Antwerpse ring probeert te rijden vertoont risicogedrag, want gemiddeld zes uur per werkdag doet er zich filevorming voor. Niet alleen het verkeer verloopt stapvoets, ook het almaar ingewikkelder wordende dossier rond de Antwerpse mobiliteit zit in de knoop. Na de inspraakprocedure bij het milieu-effectenrapport (MER) is er echter nieuwe hoop zeggen de Actiegroepen Ademloos en stRraten-generaal. Naast een meccano leggen ze nu ook een MUSAR-plan op tafel. ([Lees meer...](#))

- **Het einde van de ontwikkelingssamenwerking?**

Ik wil in deze bijdrage, ten eerste, een kort overzicht geven van hoe het concept 'ontwikkeling' de afgelopen vijftig jaar voortdurend van inhoud is veranderd en uiteindelijk niet erg veel meer betekent; ten tweede wil ik ook aangeven hoe de 'samenwerking' elke structurele dimensie is verloren; en ten derde wil ik aantonen hoe de wereld is veranderd en waarom 'ontwikkelingssamenwerking' daarin irrelevant wordt. ([Lees meer...](#))

De Verenigde Staten en Irak

- **VS tegen hun zin weg uit Irak**

Ongelooflijk maar waar. Aan de vooravond van het vertrek van de "laatste" Amerikaanse soldaten uit Irak feliciteerde president Obama de troepen namens de "dankbare natie" voor hun werk. Tegelijkertijd was hij druk bezig, in het vooruitzicht van de presidentsverkiezingen van 2012, te onderstrepen dat hij zijn verkiezingsbelofte van 2008 om de Amerikaanse troepen uit Irak weg te halen was nagekomen. En bij het bezoek van de Iraakse preliër Nuri Kamal al-Maliki aan het Witte Huis noemde hij Irak een lichtend democratisch voorbeeld voor de regio. Een heleboel leugens. ([Lees meer...](#))

- **Irak: het minst leefbare land van de planeet**

Het 'Mercer Quality of Living'-onderzoek publiceerde de resultaten van de 'meest leefbare stad' in 2010. Bagdad werd laatste gerangschikt. Het is de minst leefbare stad op de planeet. Dit is te wijten aan de volledige vernietiging van rioleringen, waterzuiveringsinstallaties, fabrieken, scholen, ziekenhuizen, musea en energiecentrales door het Amerikaanse leger. ([Lees meer...](#))

- **Irak: geen sprake van terugtrekking, wel herpositionering van troepen**

"De Verenigde Staten zullen meer dan zes miljard dollar in Irak uitgeven in 2012, ook al zullen de troepen worden teruggetrokken", aldus VS-ambassadeur James Jeffrey. Barack Obama kondigde op 21 oktober aan dat de laatste troepen vertrekken, maar een volledige Amerikaanse missie van 16.000 personen zal in Irak behouden blijven, in de grootste VS-ambassade ter wereld. ([Lees meer...](#))